

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**Матеріали ХХІІ Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю**

(Тернопіль, 22-23 травня 2025 року)

Потіха Н. Я. СПЕКТР ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН КЛІНІКО- ЛАБОРАТОРНОГО СПРЯМУВАННЯ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НА КАФЕДРІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ І ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ	88
Dudko O. G., Glubochenko O. V., Hlubochenko V. G. TEACHING DIAGNOSTIC AND THERAPEUTIC SKILLS USING DISTANT LEARNING COMPONENTS IN TRAUMATOLOGY AND ORTHOPEDICS FLIPPED CLASSROOM	90
Шутова Н. А., Степаненко О. Ю. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЛЕКСУ ФОРМ ТА ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ДЛЯ УСПІШНОГО ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ НА КАФЕДРІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТА БІОМЕДИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ХАРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ МЕДИЦИНИ ТА БІОМЕДИЧНИХ НАУК.....	92
Степаненко О. Ю., Дегтярьова О. В., Мар'єнко Н. І. ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ- ОЛІМПІАДИ З АНАТОМІЇ ТА ГІСТОЛОГІЇ.....	94
Ткаченко М. М., Морозова Н. Л., Романенко Г. О. НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ВИКЛАДАННІ РАДІОЛОГІЇ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕДІАТРІЯ»	97
Клопоцька Н. Г., Сакович В. М., Аліфанов І. С. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: АНАЛІЗ ОТРИМАНОГО ДОСВІДУ.....	99
Погулич Є. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРНОЇ СЛУЖБИ.....	101
Лехан В. М., Заярський М. І. РОЛЬ КАФЕДР СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я У ПІДГОТОВЦІ З ПИТАНЬ ПРОФІЛАКТИКИ АНТИМІКРОБНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ	106
Личко В. С. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІНТЕРНІВ-НЕВРОЛОГІВ У КОНТЕКСТІ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ	108

Список літератури

1. Топузов О. Освітні втрати в період воєнного стану: проблеми діагностики та компенсації /О. Топузов, М. Головка, О. Локшина // Український педагогічний журнал. – 2023. – № 1. – С. 5 – 13.
2. Освітня сфера України: національні пріоритети, проблеми і перспективи: монографія. Серія «Наукова школа» / Топузов О.М. – Київ: Педагогічна думка, 2024 – 208 с.
3. Шутова Н.А. Shutova N. Determination of components, conditions and criteria for professional adaptation of future doctors / Intern. Scient. Conf. «Global modern trends in research». Riga, Latvia: Baltija Pub., 2024, May 30-31. P. 82-86.
4. Шутова Н.А. Гібридні технології навчання в ХНМУ: сьогодення / Н.А. Шутова, І.Ю. Кузьміна, О.В. Морозов //Сучасні аспекти досягнень фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків медичної та фармацевтичної освіти та науки: матеріали І наук.-прак. Інт.-конф. з між. участю, яка присвячена до 90-ї річниці з дня народження видатного фармаколога, професора Киричок Людмили Трохимівни, Харків, 17.11.2022 р. / ХНМУ. – Харків, 2022. – С. 207–211.
5. Кузікова С., Щербак Т. Теоретико-емпіричний аналіз проблеми резильєнтності та стресостійкості в педагогічній діяльності. Психологічний журнал. 2022. – № 8, 39–46.
6. Психологічні підходи і техніки розвитку резильєнтності педагогів: зарубіжний досвід. Scientific Issues of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology, 2024, № 77. – С. 78-92.
7. Балахтар К.С. Резильєнтність викладача ЗВО в умовах військового стану /К. Балахтар // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр. – К. : Національний авіаційний університет, 2022. – Вип. 1(20). – С. 55-62

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-ОЛІМПІАДИ З АНАТОМІЇ ТА ГІСТОЛОГІЇ

О. Ю. Степаненко¹, О. В. Дегтярєва¹, Н. І. Мар'єнко²

¹Харківський інститут медицини та біомедичних наук

²Харківський національний медичний університет

Вступ. В останні роки, враховуючи цифровізацію навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах, особливої актуальності набувають інноваційні форми організації навчання та контролю знань.

Однією з таких форм є інтернет-олімпіади, які поєднують елементи змагання, інтерактивного навчання та самоконтролю. Проведення конкурсів та змагань добре зарекомендувало себе у вищій медичній освіті, допомагаючи підвищити інтерес студентів та урізноманітнити освітній процес [1, 2]. У 2017, 2018 та 2019 роках на базі кафедри гістології, цитології та ембріології Харківського національного медичного університету було організовано перші в Україні онлайн-олімпіади з гістології, цитології та ембріології (оргкомітет – Н.І. Мар'єнко, О.Ю. Степаненко). Щороку до участі долучалося понад 50 учасників – студентів і випускників різних медичних університетів України. Перша онлайн-олімпіада у 2017 році проводилась протягом місяця у вигляді серії періодичних інтерактивних опитувань у соцмережах. Надалі формат проведення було оптимізовано: у 2018 та 2019 роках змагання проводились у вигляді онлайн-тестування, створеного за допомогою платформи Google Forms. Кожна з олімпіад включала 30 оригінальних тестових завдань з гістологічними ілюстраціями. У 2024 році було вирішено відновити проведення онлайн-олімпіади з цієї дисципліни, тому на базі кафедри гістології, цитології та ембріології Харківського національного медичного університету було проведено університетську онлайн-олімпіаду, що збрала понад 80 учасників.

Основна частина. 29.12.2024 р. відбулася перша всеукраїнська інтернет-олімпіада з анатомії та гістології. Організатор олімпіади – Харківський інститут медицини та біомедичних наук. Для участі в олімпіаді зареєструвались 178 студентів, взяли участь в змаганні 112 студентів (63 % від кількості зареєстрованих). Вони представляли: Буковинський державний медичний університет, Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Дніпровський державний медичний університет, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Івано-Франківський національний медичний університет, Луганський державний медичний університет, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Сумський державний університет, Харківський інститут медицини та біомедичних наук, Харківський національний медичний університет, Херсонський державний університет. Найбільш численними були команди ВНМУ ім. М. І. Пирогова (28 учасників), ЛНМУ ім. Данила Галицького (23 учасника), ІФНМУ та ДДМУ (по 13 учасників). Студентам для вирішення було запропоновано 60 завдань – по 30 з анатомії та гістології, перші 30 завдань – це

питання із бази Крок-1, інші 30 завдань – оригінальні клінічно орієнтовані завдання підвищеної складності. Максимальна кількість балів – 60. У цілому студенти добре впорались із завданнями. Призерами стали студенти, які набрали 50 – 55 балів; середній результат – 41 бал. Також було вирішено вручити спеціальні відзнаки за продемонстровані високі знання тим учасникам, що не увійшли до числа призерів, проте отримали один із максимальних результатів із анатомії або гістології. Можна вважати, що відмінними особливостями проведеної олімпіади стали її доступність (брали участь усі бажаючі), масовість (кількість тих, що взяли в ній участь, більш ніж удвічі перевищує кількість студентів, що брали участь у другому етапі Всеукраїнських студентських олімпіад як з анатомії, так і з гістології, що проводились очно і з відбором учасників), об'єктивність (результати були відомі відразу після завершення тестування), простота організації (доступ до тесту на базі платформи Google Forms через інтернет), нарешті, безпека (передбачалося, що учасники перебувають у безпечних місцях). При цьому, на нашу думку, інтернет-олімпіади є не альтернативою, а доповненням до традиційних олімпіад. Олімпіади з двох суміжних дисциплін (анатомії та гістології) є доцільними з точки зору інтеграції знань, що відповідає сучасним вимогам міждисциплінарності у вищій медичній освіті [3]. Очевидно, саме дві дисципліни – оптимальна кількість для однієї олімпіади, тому що такий формат дозволяє запропонувати до вирішення достатню кількість питань з кожної дисципліни, при цьому не затягуючи змагання за часом. Пари можуть становити дисципліни, вивчення яких закінчується в один і той же час (анатомія + гістологія, фізіологія + біохімія, та ін.).

Висновки. Досвід проведення першої всеукраїнської інтернет-олімпіади з анатомії та гістології підтвердив ефективність та актуальність використання цифрових освітніх технологій. Інтернет-олімпіади можуть стати дієвим інструментом для активізації навчального процесу, підвищення мотивації студентів, розвитку клінічного мислення та міждисциплінарної інтеграції знань.

Список літератури

1. Samalia, L., & Stringer, M. D. (2012). A dissecting competition for medical students. *Anatomical sciences education*, 5(2), 109–113. <https://doi.org/10.1002/ase.1256>
2. Pajor, M., Xie, N., & Podolej, G. (2023). Medical student education simulation competitions. *The clinical teacher*, 20(1), e13547. <https://doi.org/10.1111/tct.13547>

3. Yang J. (2023). Technology-Enhanced Preclinical Medical Education (Anatomy, Histology and Occasionally, Biochemistry): A Practical Guide. *Advances in experimental medicine and biology*, 1431, 65–93. https://doi.org/10.1007/978-3-031-36727-4_4

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ВИКЛАДАННІ РАДІОЛОГІЇ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕДІАТРІЯ»

М. М. Ткаченко, Н. Л. Морозова, Г. О. Романенко

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ

Вступ. Ефективна реалізація реформ в сучасній медичній освіті України можлива лише за умов підвищення якості освітнього процесу [2, 3]. В зв'язку з інтенсивним розвитком спеціалізованої допомоги дітям виникла необхідність в широкому застосуванні променевих методів діагностики і терапії в педіатричній практиці. Тому радіологія і ядерна медицина є не тільки невід'ємними частинами клінічних дисциплін, а й займають одне з провідних місць в підготовці майбутнього педіатра [1]. Анатомо-фізіологічні закономірності дитини, що проявляються неоднаково в різні вікові періоди, служать вихідним положенням для диференційної діагностики норми і патологічних проявів.

Основна частина. Метою курсу «Радіологія та ядерна медицина» є досягнення майбутніми лікарями-педіатрами знань з можливостей сучасних променевих методів в діагностиці захворювань різних органів та систем з урахуванням особливостей дитячого віку. Крім того, велике значення має навчання основам променевої терапії онкологічних захворювань, в тому числі в педіатричній практиці.

В результаті вивчення курсу студенти повинні набути навичок вибору оптимального методу променевого дослідження і променевої терапії з урахуванням показань та протипоказань, особливостей застосування в педіатрії, а також навичок оцінки морфо-функціональних особливостей органів та систем в нормі та патології, отриманих за допомогою різних методів променевої діагностики.

На нашу думку, поставлені цілі необхідно реалізувати відповідною організацією навчального процесу. Вивчення радіології, яка ґрунтується на інтерпретації різних видів діагностичних зображень, вимагає максимально візуально аргументованого викладання матеріалу. З цієї